

Raadsvergadering	15 januari 2019
Volgnummer	1-2019
Onderwerp	Deelname experiment centraal tellen verkiezingen 2019
Programmanummer	0 Bestuur en ondersteuning
Registratienummer	2018-40170
Collegevergadering	18-12-2018
Portefeuillehouder	Burgemeester Penn-te Strake
Organisatieonderdeel	BCC Concernzaken
Behandelend ambtenaar	IMM Schols Telefoonnummer: 043-350 4354 Iris.schols@maastricht.nl L Houben (PD) Telefoonnummer: 043-3505139 Liesbeth.houben@maastricht.nl

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018 deden tweeëntwintig gemeenten mee aan het experiment centraal tellen van de stembiljetten op basis van de Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming. De ervaringen zijn positief: een centrale telling verloopt rustiger, overzichtelijker, biedt gelegenheid om fouten te corrigeren en verkleint het risico op hertelling.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in vervolg hierop gemeenten uitgenodigd om bij de verkiezingen in 2019 mee te doen aan het experiment centraal tellen. Inmiddels hebben zich vijftig gemeenten aangemeld. Een wetsvoorstel is in voorbereiding om centraal tellen in de Kieswet op te nemen als nieuwe werkwijze. De Kieswet wordt naar verwachting in 2021 aangepast.

De raad wordt voorgesteld in te stemmen met deelname van Maastricht aan het experiment centraal tellen bij de gecombineerde Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen in maart 2019 en de Europese Parlementsverkiezingen in mei 2019.

Beslispunt

1. De gemeente Maastricht neemt deel aan het experiment centraal tellen bij de gecombineerde Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen op 20 maart 2019 en de Europese Parlementsverkiezingen op 23 mei 2019.

Presidiumbesluit

Het presidium heeft op 4 december jl. besloten, dat het raadsvoorstel 'Deelname experiment centraal tellen verkiezingen 2019' direct kan worden geagendeerd voor de raadsvergadering van 15 januari 2019. Het voorstel wordt niet behandeld in een stads- en raadsronde.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018 deden tweeëntwintig gemeenten mee aan het centraal tellen van de stembiljetten op basis van de Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming. De ervaringen zijn positief: een centrale telling verloopt rustiger, overzichtelijker, biedt gelegenheid om fouten te corrigeren en verkleint het risico op hertelling.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in vervolg hierop gemeenten uitgenodigd om bij de verkiezingen in 2019 mee te doen aan het experiment centraal tellen. Inmiddels hebben zich vijftig gemeenten aangemeld. Een wetsvoorstel is in voorbereiding om centraal tellen in de Kieswet op te nemen als nieuwe werkwijze. De Kieswet wordt naar verwachting in 2021 aangepast.

2. Gewenste situatie

Wat houdt het experiment in?

In een gemeente die meedoet aan het experiment centraal tellen verkiezingen, verrichten de stembureaus na de sluiting van de stemming om 21 uur in het stemlokaal alleen een voorlopige telling, uitsluitend op lijstniveau. Op grond daarvan kan op de avond van de stemming een voorlopige uitslag van de verkiezing bekend worden gemaakt.

Het stembureau telt dus niet de op de kandidaten uitgebrachte stemmen. Dat gebeurt op een centrale locatie, tijdens een openbare zitting, door een daarvoor door het college in te stellen gemeentelijk stembureau. Voor de gecombineerde Provinciale- en Waterschapsverkiezingen is dit op 21 maart, de dag na de verkiezingen. Voor de verkiezingen van het Europees Parlement is dit op 27 mei, omdat deze verkiezingen in de lidstaten plaatsvinden van 23 t/m 26 mei 2019 (in Nederland op 23 mei).

Het gemeentelijk stembureau, dat kan worden bijgestaan door tellers, stelt van elk stembureau de uitslag vast. Als het gemeentelijk stembureau er zeker van is dat de telling juist is uitgevoerd, maakt het een proces-verbaal op, dat op de website van de gemeente wordt gepubliceerd.

Indicatoren

Niet van toepassing.

3. Argumenten

Wat zijn de voordelen van centraal tellen?

Centraal tellen heeft als voordeel dat de telling gestructureerd en uniform kan worden georganiseerd op een centrale locatie. Door de telling op kandidaatsniveau op een andere dag uit te voeren, worden de leden van de stembureaus op de avond van de stemming ontlast. Een stemopneming met uitgeruste krachten in een rustige sfeer geeft een nauwkeuriger resultaat. Ook kunnen eventuele (tel)fouten van stembureaus worden gecorrigeerd. Dat verkleint het risico op een hertelling.

Een ander voordeel van centraal tellen is de verbeterde controleerbaarheid en transparantie van de stemopneming. Omdat de telling van alle stembureaus op één locatie plaatsvindt is namelijk de telling van elk van deze stembureaus te volgen voor geïnteresseerde inwoners, waar een belangstellende bij de stemopneming in het stemlokaal maar één stembureau tegelijkertijd kan volgen.

4. Alternatieven

Niet van toepassing

5. Financiën

De kosten voor deelname aan het experiment centraal tellen worden geraamd op € 35.000. Het betreft onder andere inrichting van de ruimte, beveiliging en inzet van tellers.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelt een vergoeding van € 20.000 beschikbaar voor de drie verkiezingen in 2019. De uiteindelijke kosten van deelname aan het experiment centraal tellen worden gedekt uit het reguliere budget voor verkiezingen, dat hiervoor toereikend is.

6. Vervolg

januari 2019	Bij positief raadsbesluit, het ministerie van BZK melden dat Maastricht wil deelnemen aan het experiment centraal tellen bij de verkiezingen 2019.
februari 2019	Het ministerie van BZK bericht de gemeente, welke precieze vervolgstappen we dienen te nemen om deel te nemen aan het experiment.
Jan/Febr. 2019	Instellen gemeentelijk stembureau door college.
maart, mei 2019	Uitvoeren experiment centraal tellen bij de gecombineerde Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen (20 maart 2019) en bij Europese Parlementsverkiezingen (23 mei 2019).
zomer 2019	Evaluatie experiment door het ministerie van BZK.

7. Participatie

Tot op heden zijn de raad en belanghebbenden (extern) niet betrokken geweest bij dit voorstel.

Na vaststelling door de raad zal via de gebruikelijke kanalen gecommuniceerd worden dat Maastricht meedoet aan het experiment centraal tellen bij de verkiezingen in 2019.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

P.J. Buijtels.

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake.

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d.18-12-2018., organisatieonderdeel BCC
Concernzaken, no. 2018-41070;

gelet op Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming

BESLUIT:

1. De gemeente Maastricht neemt deel aan het experiment centraal tellen bij de gecombineerde Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen op 20 maart 2019 en de Europese Parlementsverkiezingen op 23 mei 2019.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 15 januari 2019.

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit